

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **D. B.,**
zastoupen advokátem JUDr. Karlem Palečkem,
sídlem Zbrojnická 229/1, Plzeň,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,**
sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. PK-DSH/9023/20 ze dne 13. 10. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím č. j. MMP/304110/19 ze dne 5. 11. 2019 shledal Magistrát města Plzně žalobce vinným ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1, § 125c odst. 1 písm. a) bod 1, § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákona o silničním provozu). Dále dle § 83 odst. 1 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., (zákon o podmínkách

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

provozu vozidel na pozemních komunikacích) a dle § 16 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). Těchto přestupků se žalobce měl dopustit tím, že dne 20. 4. 2019 okolo 18.00 hodin v Plzni v Pařížské ulici v prostoru u domu č. 8 ve směru jízdy od ulice Americká k ulici Denisovo nábreží řídil motocykl, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel, současně motocykl nesplňoval technické požadavky stanovené zvláštním právním předpisem, tj. nebyla na něm umístěna tabulka registrační značky, absentovalo rovněž osvědčení o technické způsobilosti vydané stanicí měření emisí a stanicí technické kontroly, neboť motocykl nebyl nikdy přistaven k technické prohlídce. Zároveň nebylo sjednáno pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla. Odvolání žalobce žalovaný zamítl rozhodnutím č. j. PK-DSH/9023/20 ze dne 13. 10. 2020 a rozhodnutí městského úřadu potvrdil.

2. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že nebyla naplněna materiální stránka přestupků. Poukázal v této souvislosti na zákonnou definici, jež je založena na formálně-materiálním pojetí, přičemž u žalobce absentuje materiální stránka. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 4. 2. 2020 zrušil prvotní rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť uvedl, že nelze bez dalšího dovodit, zdali vždy dojde k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty, přestože je přítomen formální znak přestupku zaviněným jednáním. Neboť přestupků, z nichž byl žalobce shledán vinným, se měl dopustit v ulici Pařížská, kde nebyl fakticky žádný provoz. Žalobce neměl v úmyslu s motocyklem pokračovat v jízdě na Americkou ulici a být tedy účastníkem silničního provozu na pozemních komunikacích. Žalobce na motocyklu ujel pouhých 100 m, a to při velmi nízké rychlosti. Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 22 A 3/2014-90 ze dne 17. 9. 2015 nepovažoval za naplněnou materiální stránku přestupku u jízdy v délce v 900 m. U žalobce se jedná o řádově nižší vzdálenost. Žalobce svým jednáním nikterak neporušil či neohrozil význam práv chráněného zájmu společnosti, čímž nebyla naplněna materiální stránka přestupků, z nichž byl shledán vinným. Uložené sankce žalobce považuje za nepřiměřené.

Posouzení věci

3. Žaloba není důvodná.
4. Žalobce nezpochybnil naplnění formálních znaků výše uvedených přestupků, měl však za to, že okolnosti jeho případu jsou natolik mimořádné, že jeho skutek nebyl společensky škodlivý. Tyto mimořádné okolnosti měly spočívat stručně řečeno v tom, že v boční ulici bez provozu pouze zkušebně projel opravovaný motocykl ke křižovatce a zpět, aby mohl posoudit jeho stav. Jakkoliv uvedené okolnosti soud považuje za netypické a snižující společenskou škodlivost jednání žalobce (stejně ovšem uvažovaly i správní orgány), nejde o škodlivost zanedbatelnou. Skutek žalobce tak je stále třeba považovat za přestupek.

Společenská škodlivost jednání žalobce

5. Lze obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Teprve pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové

jednání potom nemůže být označeno za přestupek (srov. rozsudky NSS č. j. 5 As 104/2008-45 ze dne 14. 12. 2009, č. 2011/2010 Sb. NSS, č. j. 1 As 118/2012-23 ze dne 27. 9. 2012 a další). Postačuje přitom ohrožení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu bez ohledu na to, zda skutkem došlo k ohrožení konkrétních účastníků silničního provozu (srov. rozsudky NSS č. j. 1 As 24/2013-28 ze dne 6. 6. 2013, č. j. 6 As 187/2016-23 ze dne 7. 9. 2016 a další).

6. Okolnosti, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění. (srov. např. rozsudky NSS č. j. 8 As 34/2012-35 ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 As 104/2008-46 ze dne 14. 12. 2009, č. 2011/2010 Sb. NSS, či č. j. 5 As 76/2011-78 ze dne 26. 4. 2013).
7. Okolnosti souzeného případu jsou sice mimořádné, ne však natolik aby nebezpečnost skutku žalobce zásadním způsobem snižovaly. Žalobce jím naplnil znaky řady ohrožování deliktů, přičemž samotné okolnosti jízdy (víkend, svátek, večerní hodiny, minimální provoz i vzdálenost) míru nebezpečí pro zákonem chráněné zájmy snižují, ne však vyvrací či činí zanedbatelnými. Správní orgány (zejména magistrát) podrobně uvedly, v čem konkrétně došlo k ohrožení objektů jednotlivých přestupků. S jejich hodnocením se soud ztotožnil a odkazuje na něj. Stručně řečeno jde o to, že se žalobce účastnil provozu na pozemních komunikacích s motocyklem ve stavu, který ztěžoval jeho identifikaci i identifikaci provozovatele, aniž by žalobce osvědčil, že má odpovídající schopnosti pro účast v silničním provozu a že je toho motocykl technicky způsobilý. Stejně tak je významné, že případná újma způsobená provozem motocyklu nebyla pojištěna, což ztěžuje postavení případných poškozených.
8. Tyto zájmy byly reálně, nikoliv zanedbatelně ohroženy přesto, že žalobce ujel s motocyklem jen krátkou vzdálenost. Ze skutkových zjištění správních orgánů totiž vyplynulo, že v místě se pohybovali chodci, jedno jedoucí vozidlo a po stranách ulice byla zaparkována vozidla další (str. 9–10 rozhodnutí žalovaného, str. 13 rozhodnutí magistrátu). Z rozhodnutí žalovaného pak implicitně plyne, že by případně uvažoval o zanedbatelné škodlivosti, pokud by ulice byla *zcela prázdná*, tj. prostá chodců i jakýchkoliv – stojících či jedoucích – vozidel. Tak tomu ovšem skutkově nebylo.
9. Není přiléhavý odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 22 A 3/2014-90 ze dne 17. 9. 2015 a jemu předcházející rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 63/2015-29 ze dne 19. 5. 2015. Jednak z rozsudku č. j. 7 As 63/2015-29 plyne pochybnost, zda vůbec byla vzdálenost jízdy podstatná pro posouzení (pak by nebyl přiléhavý vůbec), jednak šlo o okolnosti velmi vzdáleně se podobající nouzovému dojetí [rodič vzl dítě 900 metrů do školy (!), aby pak zjistil, že v Brně v Lerchově ulici nemůže kvůli dopravní špičce vytvořené podobnými rodiči odstavit vůz, takže jel bez jedné tabulky registrační značky zase 900 metrů zpět domů]. V souzené věci však žalobce v žádné nouzi, ani domnělé nebyl: v rámci opravy motocyklu chtěl zahřát motor. To je sice pochopitelné, nicméně protiprávní situaci tím sám vytvořil.
10. Stejně tak není přiléhavý ani odkaz na nález sp. zn. II. ÚS 1152/17 ze dne 11. 6. 2018 (N 107/89 SbNU 579). Kromě opětovné skutkové i právní odlišnosti (subsidiarita soudně trestní represe vůči té správně trestní, relativně uzavřený areál aj.), nelze právní závěry toho nálezu považovat za zobecnitelné ani přesvědčivé. Ústavní soud zde nad rámec

prostého opačného názoru vůči názoru obecných soudů nijak podrobně neodůvodnil, proč je „zjevně nespravedlivé“ trestat speciálního recidivistu za dlouhodobé a opakované porušení soudem uloženého trestu zákazu činnosti. Naznačená úvaha o tom, že „materiálně“ nešlo o zakázané řízení, by patrně měla místo spíše v úvahách o naplnění formálních znaků skutkové podstaty (odst. 32–35, 43 nálezu; srov. i Ústavním soudem cit. usnesení NS sp. zn. 8 Tdo 460/2013 ze dne 10. 7. 2013). Úvaha o tom, že skutek nebyl škodlivý mimo jiné i proto, že nebyla prokázána jiná, závažnější trestná činnost (odst. 43 nálezu; *in concreto*: podílnictví, pojistný podvod, krádež, legalizace výnosů z trestné činnosti), je pak spíše subjektivní představou o individuální spravedlnosti než výsledek uplatnění obecně uznávaných a ustálených metod výkladu práva. Škodlivost a trestnost porušování soudem uloženého zákazu řízení se neodvíjí od toho, zda automechanik-recidivista auta zároveň i krade.

Přiměřenost trestu

11. Celkově tedy lze uvést, že okolnosti případu nebyly mimořádné natolik, aby je správní orgány hodnotily jako významné pro závěr o vině. Bylo však na místě je významně hodnotit z hlediska trestu, protože mezi zúčastněnými procesními subjekty je shoda v tom, že jde o okolnosti žalobci výrazně polehčující.
12. Nelze však přisvědčit ani obecně formulovaným námitkám vůči výši uložených trestů. Správní orgány je totiž uložily prakticky nejmírnější možné, a to výslovně kvůli tomu okolnostem věci. Od uložení trestů nemohly upustit, neboť to zákona výslovně zakazuje (srov. § 125c odst. 9 zákona o silničním provozu). Za toho stavu tak nebylo jak více zohlednit individuální okolnosti a osobnost žalobce, nehledě na to, že pokuta v uložené výši přiměřeně reflektuje tu skutečnost, že se žalobce dopustil vícero přestupků. Tresty tak jsou individualizované, v souladu se zákonem a nelze je považovat za nepřiměřené v tom rozmezí, v jakém by bylo možné je uložit.
13. S ohledem na okolnosti případu však lze uvažovat o tom, že vedle uložené pokuty, jejíž výši soud považuje za přiměřenou, je velmi přísný obligatorní zákaz řízení v délce jednoho roku. S výjimkou absence řidičského oprávnění pro odpovídající kategorii vozidel se totiž žalobce dopustil přestupků převážně „administrativní“ povahy. I magistrát ve svém rozhodnutí vychází z toho, že záměrem žalobce nebyla plnohodnotná účast v provozu, ale šlo především o snahu mechanika dodržet předepsaný postup při opravě. Za toho stavu zákaz řízení neplní svou hlavní funkci, protože není zřejmého důvodu, pro který by bylo třeba provoz na pozemních komunikacích chránit před fyzickou účastí žalobce, který doposud nebezpečí nepředstavoval (proto byl žalobě ostatně přiznán odkladný účinek, s čímž žalovaný souhlasil).
14. Přestože soud považuje délku zákazu řízení, potažmo zákaz řízení jako takový za zjevně nepřiměřený okolnostem, nemohl žalobci vyhovět a podle § 78 odst. 2 s. ř. s. moderovat napadená rozhodnutí v části uloženého trestu zákazu činnosti. Je to proto, že takový postup je za stávajícího judikatorního stavu považován za možný pouze tehdy, kdy zákon umožňuje upustit od trestu (srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 48/2007-58 ze dne 25. 6. 2008). Jak soud uvedl již výše, zákon o silničním provozu upuštění od tohoto trestu neumožňuje. Druhým důvodem absence moderace trestu je, že žalobce moderaci nenavrhoval, což od něj ovšem nebylo s ohledem na stav judikatury ani možné očekávat.
15. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. října 2021

Mgr. Jan Šmakal v.r.
samosoudce